

Memo

Onderwerp

Evaluatie participatieverordening

Aan

Gemeenteraad

Doel

Informereren

Datum

9 juli 2024

Van

College/A. van Dam

Beste leden van de raad,

Sinds 1 januari 2023 is de Participatieverordening van kracht. Uw raad heeft hierin opgenomen dat deze na één jaar moet worden geëvalueerd. Dit is inmiddels gebeurd. In overleg met de werkgroep bestuurlijke vernieuwing willen we de evaluatie en de daaruit voortvloeiende conclusies en acties bespreken. Ook horen we graag van u of u vindt dat de participatieverordening, en alle andere instrumenten die we als gemeente hebben om participatie mogelijk te maken, de behoefte uit de samenleving dekt, of dat er dan nog open gaten liggen.

Waarom participatie?

Voordat we ingaan op de evaluatie staan we nog even stil bij waarom participatie belangrijk is en wanneer dit geslaagd is.

Het verbeteren van communicatie & participatie is een belangrijk onderdeel van het coalitieakkoord. De Participatieverordening is een van de middelen om dat te verbeteren. Door inwoners, bedrijven en instellingen actief te betrekken bij onderwerpen die op hun leven en omgeving impact hebben, dragen we bij aan deze opdracht. Daarom zetten we in op brede communicatie & participatie waarbij iedereen de kans krijgt om mee te denken, mee te doen of mee te beslissen over zaken die van belang zijn voor hun leefomgeving. Onze aanpak is open en toegankelijk. We willen ervoor zorgen dat iedereen, ongeacht achtergrond, leeftijd of digitale vaardigheden, mee kan doen. Daarom investeren we in heldere communicatie en het wegnemen van drempels voor deelname.

Tijdens een werksessie met de gemeenteraad hebben we een aantal aandachtspunten rondom participatie besproken. Raadsleden waren het ermee eens dat 'Alle neuzen dezelfde kant op' niet altijd

mogelijk is. De kracht van goede participatie zit in het gesprek aangaan met alle betrokkenen en luisteren naar alle geluiden. Voldoende terugkoppelen met goede argumentatie waarom/wanneer iets wel/niet kan, is belangrijk voor het begrip. Participatie is geslaagd als iedereen zich gehoord voelt en men elkaars belangen en afwegingen kent.

Evaluatie Participatieverordening

Bij de evaluatie zijn meerdere doelgroepen ondervraagd via een enquête en per telefoon. De ondervraagde doelgroepen zijn: 26 medewerkers van de organisatie en 2 initiatiefnemers: Woonstichting Anna Paulowna en de Wooncompagnie. In overleg zijn we tot deze 2 partijen gekomen omdat zij het afgelopen jaar een aantal keren de verordening hebben toegepast en hier graag hun mening over wilden geven. De vragen van de enquête (en telefonisch) gingen over:

- bekendheid van de verordening en participatiewijzer;
- of en hoe ze er gebruik van hebben gemaakt;
- of de participatieverordening en -wijzer voldoende ondersteuning bieden bij het uitvoeren van participatie;
- welke aanpassingen van beide documenten gewenst zouden zijn voor een beter werking.

Daarnaast hebben we een drietal initiatieven zelf geëvalueerd. En tot slot hebben we bij na een participatiebijeenkomst een korte vragenlijst uitgedaan om te vragen wat omwonenden van deze bijeenkomst vonden.

Belangrijkste conclusies

Vanuit de evaluatie zijn een aantal conclusies te trekken:

- Het wordt als positief ervaren dat er een participatieverordening is.
- De noodzaak van participatie is nog niet altijd en overal even duidelijk.
- Hoe de verordening in de praktijk gehanteerd moet worden, is niet altijd voor iedereen duidelijk.
- Als men participatie toepast, communiceert men hier niet altijd even goed over. Oftewel, wat kan de doelgroep verwachten en binnen welke kaders en op welk niveau mag de doelgroep participeren.
- Extern is er behoefte aan een verduidelijking van de participatiewijzer (participatie.hollandskroon.nl). Het gaat hierbij om voorbeelden voor het toepassen van de participatieniveau 's en een aanvulling wanneer een participatieniveau wel of niet gewenst is.

- Intern is er behoefte aan onder andere participatietrainingen, hulp/sturing vanuit team Communicatie en tools om de verordening goed toe te passen.
- Er moet meer duidelijkheid komen over wie welke rol heeft in een participatietraject. Dus wie heeft welke rol en verantwoordelijkheid. En daar duidelijk over communiceren.
- Het evalueren van de participatieverordening geeft goede inzichten. Het doorvoeren van de verbeterpunten kost tijd en daarom zou een verlenging van de evaluatie-periode gewenst zijn.

Verbeterpunten

Op basis van deze conclusies gaan we de komende periode aan de slag met de verbeterpunten op het gebied van hulpmiddelen bij participatie, hulplijnen en inzicht.

Verbetering van hulpmiddelen bij participatie

- We gaan onze participatiewijzer aanpassen, verbeteren en aanvullen. We nemen voorbeelden op zodat het voor alle partijen duidelijk is wanneer welke vorm/niveau van participatie passend is en wanneer dit niet kan of mag.
- We maken templates voor een participatieplan en een eindverslag. Op die manier kunnen medewerkers en initiatiefnemers deze eenvoudig invullen en krijgen ze inzicht en een kader waarmee te werken. Het kader kan worden gecommuniceerd zodat voor iedereen duidelijk is wat het doel is en hoe dat te behalen, waar men over mag meedenken, op welke momenten en wie welke rol en verantwoordelijkheid heeft. Het eindverslag geeft duidelijkheid over wat is opgehaald en wat daarmee is gedaan.

Hulplijnen bij participatie

- Vanuit team Communicatie werken we aan het verbeteren van de hulp aan de organisatie. Hulp bij het maken van een communicatie/participatieplan, hulp bij het kiezen van de juiste participatievorm. Ook zetten we in op bewustwording over wanneer welke manier van participatie moet worden toegepast en wanneer dit niet kan of mag. De manier van participatie moet passend zijn. Daarnaast kan men bij team Gebiedsregie terecht om specifiek voor een bepaald gebied of over doelgroepen informatie in te winnen. En hoe in het gebied de participatie het beste opgezet kan worden.
- Participatie is onderdeel van de organisatievisie, met open houding midden in de samenleving. Dit proces vraagt om tijd en aandacht, omdat het een verandering is van gedrag en houding. Met een

communicatie & campagne aanpak wordt hier intern structureel aandacht aan besteedt via directie en andere betrokken medewerkers & teams.

- We zetten in op de ontwikkeling van medewerkers op het gebied van participatie. Dit doen we door participatietrainingen organiseren via de My Learning Factory.

Inzicht over participatie

- Om de raad beter en meer inzicht te geven in de onderwerpen die voor besluitvorming naar de raad gaan is de LTP-app ontwikkeld. Deze app moet beter worden gevuld. Op die manier kan de gemeenteraad eerder meedenken, ook over kaders voor participatie.
- We gaan de effecten van de participatietrajecten meten via data-analyses. Zowel bij fysieke participatie, zoals bijeenkomsten en workshops en digitale participatie, en bij online enquêtes en andere digitale participatie. Door deze data te verzamelen en te analyseren, krijgen we inzicht in de effectiviteit en de impact van de verschillende vormen van participatie. Met deze inzichten zijn we in staat om de methoden en aanpak van de participatieprocessen continu te evalueren en zo nodig aan te passen. Hierdoor kunnen we ervoor zorgen dat de participatie goed verloopt en beter aansluit bij de behoeften en wensen van de deelnemers.
- We sturen na het participatieproces een korte vragenlijst uit naar de betrokkenen hoe zij dit de communicatie & participatie hebben ervaren. Op basis daarvan leren en verbeteren we onze processen, communicatie en aanpakken.

Aanpassing Participatieverordening

Op basis van deze evaluatie wordt uw raad later dit jaar (planning oktober 2024) voorgesteld om de Participatieverordening aan te passen. We zijn voornemens om uw raad voor te stellen de evaluatieperiode te wijzigen van één jaar naar twee jaar om het effect van bovengenoemde verbeterpunten beter te kunnen toetsen.

Bijlage:

1. Analyse participatieplatform denkmee.hollandskroon.nl 2023